

Toelichting op de regeling van het openbare lichaam EUREGIO

Inleiding

De toekomstige regeling van het openbare lichaam staan in het teken in een wijziging van de rechtsvorm, die het instituut EUREGIO een rechtsbasis verschaft. Tot nu toe had de EUREGIO de rechtsvorm van een privaatrechtelijke "eingetragener Verein" naar Duits recht. De rechtsvorm zal nu worden gewijzigd in een Duits-Nederlands openbaar lichaam op basis van het Verdrag van Anholt¹. Daarmee krijgen de activiteiten van de EUREGIO een publiekrechtelijke grondslag. Dit zal rechtstreekse positieve effecten hebben op de activiteiten van de EUREGIO, wat onder meer de volgende twee aspecten aantonen: door de wijziging van de rechtsvorm voldoet de EUREGIO aan de juridische eisen die zijn gesteld om Europese programma's en projecten te mogen uitvoeren en financiële middelen te ontvangen. Daardoor wordt de overdracht van taken op het gebied van het management van subsidie-middelen door de ministeries op de EUREGIO ook formeel-juridisch gewaarborgd. Verder verdient - niet in de laatste plaats - ook de voortdurend actuele vraag in hoeverre de Nederlandse leden de mogelijkheid hebben de organisatie juridisch (mede) vorm te geven speciale aandacht. Ook op dit punt biedt de wijziging van de rechtsvorm een oplossing: de wijziging verschaft de Nederlandse zijde een lidmaatschap met dezelfde rechten als de Duitse leden.

In geen geval gaat het om de vorming van een *nieuwe EUREGIO* – gegarandeerd is dat alles dat zijn waarde heeft bewezen blijft bestaan. De veranderingen leiden niet tot enig verlies aan inhoud. Door een solide juridisch fundament tot stand te brengen wordt de euregionale samenwerking zelfs aanzienlijk verder uitgebreid en voor de toekomst veiliggesteld. Zo beschouwd vormt de wijziging van de rechtsvorm geen trendbreuk, maar een aanpassing aan de heersende juridische kaders. De aanpassing heeft dan ook meer een formeel dan een materiaal karakter, anders geformuleerd: de juridische vorm van de EUREGIO verandert, maar niet de oorspronkelijke *inhoud*.

Er zijn geen redenen aan te nemen dat de wijziging van de rechtsvorm gevolgen zal hebben voor de juridische en politieke positie van de leden: de EUREGIO zal in dit verband geen nieuwe verzelfstandigde bestuurslaag vormen en is in overeenstemming met artikel 5 van het Verdrag van Anholt niet bevoegd bij verordening algemeen verbindende voorschriften vast te leggen of bij beschikking verplichtingen op te leggen. De EUREGIO zal op geen enkele manier ingrijpen in de bevoegdheden van haar leden. De essentiële betekenis wordt daarentegen gevormd door het grensoverschrijdende perspectief. De EUREGIO biedt ondersteuning bij het overwinnen van belemmeringen, die door de aanwezigheid van de grens worden veroorzaakt. De toekomstige organisatievorm waarborgt overigens dat de EUREGIO het stempel van haar leden draagt, in het bijzonder door de rol van de EUREGIO-Raad.

Om de oprichting van het openbare lichaam EUREGIO mogelijk te maken, dienen voor de nieuwe organisatie regeling te worden vastgesteld (artikel 4 lid 1 Verdrag van Anholt). In de nu voorgelegde regeling worden de wezenlijke aspecten van de structuur en de taken van de EUREGIO geregeld. In het bijzonder zijn hierin de juridische grondslagen van de organisatie, de doelstellingen en taken en de werkwijze van de organen vastgelegd.

Het feit dat met de rechtssystemen van drie landen rekening moet worden gehouden heeft geleid tot de hoge mate van gedetailleerdheid van de regeling met als doel het zeer duidelijk beschrijven van de statutaire regels, ook al is het een vastlegging van bestaand recht. Deze aanpak zorgt er echter voor dat, ondanks verschillen in juridische interpretaties, die door het land van herkomst worden veroor-

---

¹ Overeenkomst uit 1991 tussen de deelstaat Land Nordrhein-Westfalen, de deelstaat Niedersachsen, de Bondsrepubliek Duitsland en het Koninkrijk der Nederlanden over grensoverschrijdende samenwerking tussen territoriale gemeenschappen of autoriteiten (kort: Verdrag van Anholt).

zaakt, de regelingen in de regeling voor alle zijden gemakkelijk te begrijpen zijn en in overeenstemming met de wettelijke bepalingen worden geïnterpreteerd.

Hieronder wordt in detail ingegaan op alle artikelen in de regeling²:

Artikel 1

Rechtsvorm

De toekomstige rechtsvorm van de EUREGIO als publiekrechtelijk openbaar lichaam is gebaseerd op het Verdrag van Anholt. Door dit verdrag is het mogelijk dat lokale en regionale overheden (territoriale gemeenschappen en autoriteiten) in Nederland, Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen hun grensoverschrijdende samenwerking een publiekrechtelijke grondslag geven. Een van de samenwerkingsvormen, die het Verdrag van Anholt mogelijk maakt, is de vorming van een openbaar lichaam (artikel 2 lid 2 nr. 1, artikel 3 lid 1 van het Verdrag van Anholt). Het gaat daarbij om een Duits-Nederlands openbaar lichaam, derhalve niet om een gebruikelijk Duits openbaar lichaam dat bovenlokale zaken regelt. Volgens artikel 3 lid 2 van het Verdrag van Anholt is een dergelijk openbaar lichaam een rechtsbevoegd publiekrechtelijk lichaam.

Voor de keuze voor een vestigingsplaats in Duitsland pleit vooral het feit dat het secretariaat, en daarmee het ambtelijk apparaat van de EUREGIO, zich aan Duitse zijde in Gronau bevindt. Volgens artikel 3 lid 3 van het Verdrag van Anholt resulteert uit de keuze voor een Duitse vestigingsplaats dat voor de EUREGIO het Duitse recht toegepast dient te worden. De consequentie daarvan is in het bijzonder dat de in Nordrhein-Westfalen geldende wet GkG³ van toepassing is. Deze wet omvat regelingen voor de gezamenlijke vervulling van taken op het gebied van lokale en regionale overheden (§ 1 GkG). Hierop wordt hieronder nog nader ingegaan.

Artikel 2

Naam

De naam EUREGIO blijft bestaan. De gemeenten, steden, (Land-)Kreise en waterschappen, die aan het samenwerkingsverband zijn verbonden, worden genoemd in de bijlage bij de regeling. Deze bijlage is onderdeel van de regeling. Nadere bepalingen over het lidmaatschap worden beschreven in artikel 5 e.v.

Artikel 3

Geografisch gebied van het openbare lichaam

Het geografische gebied van het openbare lichaam bestaat uit het grondgebied van de gemeenten, steden, (Land-)Kreise en waterschappen die lid van de EUREGIO zijn (zie bijlage bij de regeling).

---

² Alle niet nader aangeduide artikelen betreffen de regeling van het openbare lichaam.

³ Wet betreffende de "Kommunale Gemeinschaftsarbeit" van de deelstaat NRW.

Artikel 4

Doelen en taken

Het grensoverschrijdende karakter van de EUREGIO blijkt uit de in artikel 4 genoemde euregionale doelen en taken. De EUREGIO richt zich op het behartigen van de belangen van de leden tegenover internationale, nationale en andere organisaties. Zij fungeert als draaischijf voor gemeenten, steden en (Land-)Kreise, burgers, samenwerkingsverbanden, ondernemingen etc. Haar taken lopen uiteen van adviesverlening en voorlichting via coördinerende werkzaamheden tussen overheden en andere organisaties tot de ontwikkeling en uitvoering van programma's en projecten. Vooral in het kader van de laatstgenoemde activiteit zal zij financiële middelen aanvragen, in ontvangst nemen en daarover beschikken. Indien het voor de uitvoering van deze taken nodig zal zijn, kan de EUREGIO eventueel via artikel 4 lid 8 ook economische activiteiten verrichten. Dit dient restrictief te worden opgevat aangezien de EUREGIO geen commerciële marktactiviteiten in klassieke zin zal ontplooiën. Zij zal in het bijzonder geen winst oogmerk nastreven. Dit zou alleen al op basis van de bepalingen in het Nederlandse gemeenterecht niet toegestaan zijn. Wel zou het voor de EUREGIO mogelijk moeten zijn een uitsluitend op projecten c.q. activiteiten betrekking hebbend recht op aftrek van voorbelasting te verkrijgen.

De EUREGIO informeert haar leden en het publiek regelmatig over haar werkzaamheden.

Onder artikel 4 lid 7 worden belangrijke grensoverschrijdende taakvelden concreet beschreven.

Artikel 5

Lidmaatschap

Alle gemeenten, steden, (Land-)Kreise en waterschappen, die met deze regeling instemmen, gelden als oprichtende leden. Dit geldt in het bijzonder voor de huidige EUREGIO-leden. Andere gemeenten, steden, (Land-)Kreise en waterschappen kunnen aan de directie het verzoek richten om als lid toe te treden. De beslissing over toelating als lid is in overeenstemming met art. 9 lid 1 sub a) voorbehouden aan het Algemeen Bestuur.

Een beëindiging van het lidmaatschap kan worden gedaan door middel van een eenzijdige schriftelijke mededeling aan de directie. Om te waarborgen dat aan eventuele verplichtingen wordt voldaan, eindigt een lidmaatschap na 31 december van het tweede jaar nadat een verzoek tot beëindiging van het lidmaatschap is ingediend. Uittredende leden blijven na beëindiging van hun lidmaatschap naar rato van hun inwoneraantal aansprakelijk voor de tot het moment van beëindiging van het lidmaatschap ontstane verplichtingen. De keuzevrijheid om het lidmaatschap te beëindigen geeft uitdrukking aan het vrijwillige karakter van het lidmaatschap van het openbare lichaam. Daar staat echter tegenover dat het openbare lichaam en *de overblijvende leden* geen financiële nadelen van deze keuzevrijheid mogen ondervinden

Artikel 6

Rechten en plichten van de leden

De leden dragen bij aan de beleidsvorming van de EUREGIO, sterker nog, zij zijn in beslissende mate verantwoordelijk voor het beleid dat aan de activiteiten van de EUREGIO ten grondslag ligt. Dit wordt nog eens gedetailleerd weergegeven in de beschrijvingen van de in de EUREGIO-organen te volgen procedures.

De leden hebben het recht gebruik te maken van het brede aanbod aan diensten en deskundigheid van de EUREGIO. Dit geldt vooral voor:

- de dienstverlening door de burgeradvisering op het gebied van het belastingrecht, het sociale verzekeringsrecht en sociaalrechtelijke kwesties die het wonen en werken in het buurland betreffen;
- verlenen van medewerking aan ontmoetingen en evenementen op sociaal en cultureel gebied;
- grensoverschrijdende economische samenwerking;
- verstrekken van informatie en leggen van contacten in de overheidssector en in het publieke domein.

In overeenstemming met het brede takenpakket (artikel 4) dient de EUREGIO haar leden voortdurend en uitgebreid te informeren over grensoverschrijdende thema's.

Daar staat tegenover dat de EUREGIO, om haar taken ten behoeve van haar leden te kunnen verrichten, de ondersteuning van haar leden nodig heeft. Het belang hiervan wordt nog versterkt door het feit dat de EUREGIO niet over bestuursrechtelijke bevoegdheden zal beschikken, wat ertoe zou kunnen leiden dat de grensoverschrijdende samenwerking en ontwikkeling verzanden. Dit betekent dat het openbare lichaam, om maatregelen efficiënt en effectief te kunnen opstarten en uitvoeren, op zijn leden is aangewezen. Het zijn immers de leden die in het kader van het recht van het betreffende land over de bevoegdheden beschikken om de maatregelen te treffen, die voor de vervulling van de taken van het openbare lichaam onontbeerlijk zijn. Deze verplichting vloeit rechtstreeks voort uit artikel 5 lid 2 van het Verdrag van Anholt.

Artikel 7

Organen

De organen van de EUREGIO zijn het Algemeen Bestuur, de EUREGIO-Raad en het Dagelijks Bestuur van het openbare lichaam. Er zijn geen wettelijke bepalingen die instelling van een orgaan met de functie van de EUREGIO-Raad voorschrijven. Het bestaan daarvan vloeit voort uit de overtuiging van de leden en de huidige EUREGIO-organen. De EUREGIO-Raad kan echter niet in de plaats treden van het Algemeen Bestuur, aangezien wettelijke bepalingen zich hiertegen verzetten. Het Algemeen Bestuur dient volgens § 15 GkG te fungeren als een soort algemene ledenvergadering waarin alle leden vertegenwoordigd dienen te zijn. Wel oefent de EUREGIO-Raad een wezenlijke politieke functie als adviserend en coördinerend orgaan tussen het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur uit. Het Dagelijks Bestuur is hoofdzakelijk belast met uitvoerende taken, die voortvloeien uit de besluiten van het Algemeen Bestuur en de EUREGIO-Raad. Om het Dagelijks Bestuur te ontlasten wordt een directie benoemd. Het functioneren van de personen in de organen vergt een effectieve verkiezings- c.q. afvaardigingsstructuur en is daarbij aan de voorwaarde verbonden dat de betreffende persoon in een ambt werkzaam is of over een mandaat beschikt.

Artikel 8

Algemeen Bestuur

De wetgever schrijft in § 15 GkG de instelling van een Algemeen Bestuur voor. In § 15 lid 5 eerste zin is bepaald dat het Algemeen Bestuur tenminste eenmaal per jaar bijeen dient te komen. Anders dan bepaald in § 15 lid 5 tweede zin GkG roept na oprichting van het openbare lichaam niet de toezichthoudende autoriteit, maar de directie het Algemeen Bestuur voor de eerste vergadering bijeen. Hiermee voldoet de EUREGIO aan de door de Bezirksregierung Münster naar voren gebrachte wensen. Het secretariaat zendt de agenda, de vergaderdocumenten en de notulen van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur aan de leden. De leden van het Dagelijks Bestuur kunnen met spreek- en motierecht, echter zonder stemrecht, aan de vergaderingen van het Algemeen Bestuur deelnemen. De directie kan adviserend deelnemen.

De leden van het openbare lichaam (gemeenten, steden, (Land-)Kreise en waterschappen) vaardigen vertegenwoordigers (gevolmachtigden van de leden) af naar de vergaderingen van het Algemeen Bestuur. De orde van grootte van het aantal vertegenwoordigers zal, rekening houdende met de noodzaak op een doelmatige wijze stemmingen te houden en met de afvaardiging naar de EUREGIO-Raad, ca. 280 personen bedragen. Aan Nederlandse zijde zijn verkiesbaar leden van gemeenteraden en colleges van Burgemeester en Wethouders inclusief hun voorzitters, aan Duitse zijde leden van stads- en gemeenteraden en Kreistage alsmede leidinggevende ambtelijke vertegenwoordigers, van de waterschappen bovendien de leden van hun dagelijkse besturen.

Mocht niet meer worden voldaan aan de voorwaarden die gelden om als vertegenwoordiger te mogen optreden, dan wijst het afvaardigende lid onmiddellijk een opvolger voor de betreffende vertegenwoordiger aan. Daarnaast zal voor iedere vertegenwoordiger een plaatsvervanger worden benoemd. Iedere vertegenwoordiger heeft één stem.

Die Stimmabgabe bei mehrere Vertretern eines Mitgliedes erfolgt entsprechend den jeweiligen kommunalrechtlichen Regelungen..

Indien een lid meerdere vertegenwoordigers afvaardigt, dan wordt volgens de regeling ervan uitgegaan dat deze vertegenwoordigers unaniem stemmen (art. 8 lid 5). De zittingsperiode komt overeen met de zittingsperiode van de leden waarmee de voorschriften van de Grondwet en de Gemeentewet worden gevolgd. Doordat de verkiezingen voor lokale/regionale overheden in Nederland, Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen niet gelijktijdig plaatsvinden, is een personele continuïteit binnen het Algemeen Bestuur gewaarborgd. Op dit punt is er een analogie met de Duitse Bundesrat waarin, ondanks personeelwisselingen door verkiezingen, geen discontinuïteit optreedt en die daardoor als zogenoemd "eeuwig orgaan" functioneert. De vertegenwoordigers zorgen ervoor dat de leden, die hen hebben afgevaardigd, relevante informatie ontvangen en dragen daarnaast de verantwoordelijkheid voor hun daden.

Ieder lid van het openbare lichaam vaardigt tenminste één vertegenwoordiger af. Het aantal vertegenwoordigers dat wordt afgevaardigd wordt bepaald door middel van de verdeelsleutel zoals weergegeven in art. 8 lid 3. Bepalend daarvoor is de door het betreffende lid betaalde lidmaatschapsbijdrage, die op hun beurt weer afhangen van het aantal inwoners. Zo wordt bij een lidmaatschapsbijdrage van maximaal 5.000 euro één vertegenwoordiger afgevaardigd, bij een lidmaatschapsbijdrage van 60.001 t/m 80.000 euro's bedraagt het aantal vertegenwoordigers zes.

Leden die meer dan 80.000 euro aan lidmaatschapsbijdrage betalen, vaardigen voor iedere begonnen bijdrage van 20.000 euro boven de 80.000 euro een extra vertegenwoordiger af.

Voor de vaststelling van het aantal vertegenwoordigers aan het begin van een zittingsperiode wordt uitgegaan van de betaalde lidmaatschapsbijdragen op basis van het aantal inwoners op 1 januari zoals officieel bepaald door het Centraal Bureau voor Statistiek en de Landesämter für Datenverarbeitung und Statistik van de deelstaten Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen.

Het Algemeen Bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter en twee plaatsvervangende voorzitters van het Algemeen Bestuur, ieder voor een periode van vier jaar. De twee plaatsvervangende voorzitters dienen van Nederlandse resp. Duitse zijde afkomstig te zijn. Het voorzitterschap dient afwisselend door de Duitse resp. Nederlandse zijde te worden bezet. Een voorzitter kan niet voor een tweede keer worden herkozen. De voorzitter en de twee plaatsvervangers zijn lid van de EUREGIO-Raad en bekleden in de EUREGIO-Raad dezelfde voorzittersfuncties als in het Algemeen Bestuur (art. 10 lid 4). De voorzitter fungeert daarnaast ook als voorzitter van het Dagelijks Bestuur (art. 14 lid 4).

Artikel 9

Taken en bevoegdheden van het Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur beslist over de principiële aangelegenheden die op het openbare lichaam betrekking hebben. Hiertoe behoren bijvoorbeeld de toetreding van leden (in overeenstemming met art. 5 lid 2), regelingwijzigingen, de begroting, de jaarrekening en het dechargeren van het Dagelijks Bestuur. Daarnaast beslist het Algemeen Bestuur over het reglement van orde van het openbare lichaam. Art.9 lid 1 sub g bevat daarnaast een algemene clause waarin is bepaald dat alle aangelegenheden, waarover in de regeling niets is geregeld, onder de verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur vallen.

Ondanks de belangrijke positie, die het Algemeen Bestuur inneemt, worden de taken van dit bestuur in overeenstemming met de wet en op een redelijke wijze ingeperkt. Zo zal het Algemeen Bestuur doorgaans slechts eenmaal per jaar vergaderen, zodat de kosten en personele belasting zo laag mogelijk worden gehouden. Dit betekent dat de andere EUREGIO-organen de inhoudelijke euregionale taken uitvoeren. Wel kan het Dagelijks Bestuur (art. 15 lid 4) of een vijfde deel van de vertegenwoordigers van het Algemeen Bestuur (art. 18 lid 1 tweede zin) te allen tijde onder vermelding van de te bespreken punten verlangen dat een vergadering van het Algemeen Bestuur wordt belegd.

Volgens art. 9 lid 1 en art 11 sub d bereidt de EUREGIO-Raad de besluiten van het Algemeen Bestuur, met inbegrip van de begroting, voor. Het Dagelijkse Bestuur dient deze besluiten volgens art. 15 lid 1 sub a uit te voeren.

Artikel 10

EUREGIO-Raad

De EUREGIO-Raad die uit leden van het Algemeen Bestuur wordt samengesteld, vormt het politieke orgaan van de EUREGIO. De EUREGIO-Raad bepaalt de positionering van de EUREGIO in het euregionale meningenlandschap en fungeert als advies- en coördinatieorgaan voor principiële kwesties in het kader van de grensoverschrijdende samenwerking.

De voorzitter van het Algemeen Bestuur en zijn twee plaatsvervangers zijn leden van de EUREGIO-Raad. Zij zijn tevens voorzitter en plaatsvervangende voorzitters van de EUREGIO-Raad, zoals blijkt uit art. 10 lid 3. (art. 14 lid 4).

In art. 10 lid 4 is de deelname door de voorzitter van het Dagelijks Bestuur, de directie, de burgemeesters, de dijk- c.q. watergraven alsmede door andere, uit de politiek afkomstige personen (Europarlementariërs, vertegenwoordigers van nationale parlementen etc.) geregeld. Art. 10 lid 5 maakt het mogelijk dat vertegenwoordigers van derde organisaties aan de vergaderingen van de EUREGIO-Raad deelnemen, om er bijvoorbeeld een presentatie te houden of om aan een vakinhoudelijke discussie deel te nemen. .

Artikel 11

Taken en bevoegdheden van de EUREGIO-Raad

De EUREGIO-Raad is verantwoordelijk voor de personele bezetting van belangrijke functies. De Raad neemt de verantwoordelijkheid voor de verkiezing van het Dagelijks Bestuur en voor het *bekrachtigen* van de aanstelling van, verlening van verlof aan en ontslag van de directie in overeenstemming met het besluit van het Dagelijks Bestuur en daarnaast voor de oprichting en bezetting van de commissies en de ad hoc thematische fora.

Tevens heeft de EUREGIO-Raad de taak de besluiten van het Algemeen Bestuur voor te bereiden met inbegrip van alle besluiten, die betrekking op de jaarrekening, het jaarverslag en de begroting.

Artikel 12

Afvaardiging van de Nederlandse leden in de EUREGIO-Raad

De EUREGIO-Raad beschikt over 84 zetels. Om een bezetting op basis van pariteit te bewerkstelligen, worden daarvan 42 zetels door de Nederlandse zijde bezet.

De Nederlandse leden van de EUREGIO-Raad worden gerekruteerd uit de leden van het Algemeen Bestuur. Zij worden door het Algemeen Bestuur afgevaardigd nadat de lidgemeenten resp. de door hen gemachtigde regionale instellingen en de waterschappen gebruik hebben gemaakt van hun voordrachtsrecht.

Voor de verdeling van de 42 zetels zijn de betaalde lidmaatschapsbijdragen, die op hun beurt gebaseerd zijn op de inwoneraantallen, bepalend. De zittingsperiode is identiek met de zittingsperiode zoals bepaald in de Nederlandse Grondwet, de Nederlandse Gemeentewet en de Waterschapswet.

Artikel 13

Afvaardiging van de Duitse leden in de EUREGIO-Raad

De EUREGIO-Raad beschikt over 84 zetels. Om een bezetting op basis van pariteit te bewerkstelligen, worden daarvan 42 zetels door de Duitse zijde bezet.

De Duitse leden van de EUREGIO-Raad zijn afkomstig uit de leden van het Algemeen Bestuur en worden aangewezen op voorstel van de (Land-)Kreise, de "kreisfreie" steden en de zogenoemde Duitse groep (Emsland). Ook hier wordt de verdeling van de 42 zetels bepaald door het aantal inwoners c.q. de betaalde lidmaatschapsbijdragen (art. 13 lid 2). Indien zowel een (Land-)Kreis als de daartoe behorende steden c.q. gemeenten lid zijn, dan dient twee derde deel van de EUREGIO-Raadsleden te worden gekozen door de Kreistag op voordracht van de tot de (Land-)Kreis behorende steden c.q. gemeenten. Met inachtneming van het voor de betreffende (Land-)Kreis geldende totale aantal zetels dienen de steden c.q. gemeenten in de betreffende (Land-)Kreis met meer dan 40.000 inwoners tenminste één EUREGIO-Raadslid te leveren.

Artikel 14

Dagelijks Bestuur van het openbare lichaam

Het Dagelijks Bestuur telt elf leden. Daartoe behoren de voorzitter van het Algemeen Bestuur en de tien leden van het Dagelijks Bestuur, die volgens art. 11 sub 1 zijn gekozen. De laatstgenoemde personen dienen, wanneer zij worden gekozen, afstand te doen van hun mandaat voor het Algemeen Bestuur. Wel kunnen zij in dat geval met spreek- en motierecht, echter zonder stemrecht, aan de vergaderingen van het Algemeen Bestuur deelnemen (art. 8 lid 13).

De EUREGIO-Raad kiest de leden van het Dagelijks Bestuur: voor de Nederlandse zijde zijn vijf leden afkomstig uit de colleges van Burgemeester en Wethouders, voor de Duitse zijde zijn nog eens vijf leden afkomstig uit de groep van leidinggevende ambtenaren.

De voorzitter van het Algemeen Bestuur c.q. van de EUREGIO-Raad is tevens voorzitter van het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur benoemt uit zijn midden een plaatsvervangende voorzitter voor de periode van vier jaar. De voorzitter en zijn plaatsvervanger dienen op basis hun afkomst beide landen te representeren (art. 14 lid 4).

Daarnaast nemen telkens twee vertegenwoordigers uit de EUREGIO-Raadsfracties en de commissievoorzitters met een adviserende stem aan de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur deel, zodat tussen de betreffende organen de afstemming van hun activiteiten gewaarborgd is.

Artikel 15

Taken en bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur

De bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur omvatten in het bijzonder het uitvoeren van de besluiten van het Algemeen Bestuur, de voorbereiding en uitvoering van de besluiten van de EUREGIO-Raad, personele, organisatorische en financiële aangelegenheden (tenzij andere organen hiervoor bevoegd zijn), het aanstellen van, verlenen van verlof aan en ontslaan van de directie alsmede de functie van leidinggevende van de directie (betreft de beschrijving van de verantwoordelijkheden van de directie in een dienstinstructie). De voorzitter en zijn plaatsvervanger treden op als vertegenwoordiger in en buiten rechte; bij lopende zaken vervult de directie deze functie.

Artikel 16

Directie

De directie wordt gevormd door de directeur-bestuurder. Deze kan zich door zijn plaatsvervanger laten vertegenwoordigen. Verdere delegaties zijn mogelijk. De directie bereidt de besluiten van het Dagelijks Bestuur voor en geeft hieraan uitvoering. Daarnaast is de directie verantwoordelijk voor de lopende beheerstaken, het financieel beheer en de organisatie, voor zover deze taken niet zijn voorbehouden aan het Dagelijks Bestuur. De competenties van de directie liggen tussen de competenties van een vooral met uitvoerende taken belaste *secretaris* en die van een (politiek) leidinggevende *directeur-bestuurder*. Zo is de directie bevoegd personeel aan te stellen, wat naar Nederlandse begrippen ongewoon is, waarbij de directie echter tegelijkertijd aan begrotingsregels is gebonden.

Uit art. 16 lid 4, dat stoelt op § 17 lid 4 tweede zin GkG, vloeit voort dat de EUREGIO bevoegd is personeel in dienstverband aan te stellen en in te zetten. (Zie in dit verband ook het commentaar bij art. 21.) Voor de overdracht door het Dagelijks Bestuur van andere taken op de directie ter zelfstandige afhandeling zal steeds om instemming van het Algemeen Bestuur, dat jaarlijks bijeenkomt, worden gevraagd.

Artikel 17

Commissies en ad hoc thematische fora

In overeenstemming met art. 11 b en sub e kan de EUREGIO-Raad, om zijn taken door middel van uitbesteding van werkzaamheden beter te kunnen uitvoeren, commissies en ad hoc thematische fora instellen, opheffen en bezetten. Daarin kunnen ook maatschappelijke organisaties vertegenwoordigd zijn, indien dat voor de thematische taakvervulling zinvol is.

Artikel 18

Gang van zaken in de EUREGIO-organen

Dit artikel bevat algemene regels voor de gang zaken in de EUREGIO-organen. Als voorbeelden kunnen worden genoemd: de mogelijkheid voor organen om een reglement van orde op te stellen, voorschriften omtrent de besluitvorming en beslissingbevoegdheid, bepalingen voor de verslaglegging, openbaarheid van vergaderingen en formaliteiten rond de uitnodiging voor vergaderingen. Daarnaast bevatten art. 8 lid 1 derde zin en art. 9 lid 1 sub f bepalingen die het voor het Algemeen Bestuur eventueel mogelijk maken een reglement van orde op te stellen. Hierbij moet rekening worden gehouden met de regels omtrent de beslissingbevoegdheden onder art. 18 lid 2 rekening moeten worden gehouden, wat tot gevolg heeft dat het Algemeen Bestuur alleen beslissingbevoegd is wanneer tenminste de helft van de stemgerechtigde vertegenwoordigers aanwezig is. Het Algemeen Bestuur geldt als beslissingsbevoegd tot het moment dat het tegendeel is vastgesteld. Indien het Algemeen Bestuur beslissingenbevoegd bijeen is geweest, dan kan het Algemeen Bestuur met dezelfde agenda nog een keer bijeenkomen en dan zonder rekening te houden met het aantal aanwezige vertegenwoordigers

besluiten nemen, voor zover dit in de uitnodiging voor de vergadering is aangekondigd. Speciaal ge-
wezen wordt op de laatste twee leden van artikel 18: de regeling kunnen met twee derde meerderheid
van de vertegenwoordigers volgens deze regeling worden gewijzigd (art. 4 lid 4 Verdrag van Anholt)
indien de regelingwijziging als agendapunt tenminste vier weken voor de vergaderdatum is aangekon-
digd (art. 18 lid 8). De taken van het openbare lichaam kunnen daarentegen slechts door middel van
een unaniem besluit van het Algemeen Bestuur worden gewijzigd (lid 9).

Artikel 19

Financiën

Ter dekking van de financiële behoefte, die de EUREGIO door de uitvoering van haar taken heeft,
worden lidmaatschapsbijdragen geheven. De hoogte van deze lidmaatschapsbijdragen is gebaseerd
op het aantal inwoners van het betreffende lid. Maatgevend daarvoor zijn de inwoneraantallen per 1
januari volgens de meest recent geldige officiële statistieken van het Centraal Bureau voor de Statis-
tiek en de Landesämter für Datenverarbeitung und Statistik van de deelstaten Nordrhein-Westfalen en
Niedersachsen.

De hoogte van de lidmaatschapsbijdrage per inwoner wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur
met meerderheid van twee derde van de stemmen van de in de vergadering aanwezige stemgerech-
tigde vertegenwoordigers. Deze hoge drempel zorgt voor een gewenste verzwaring van eventuele
voorstellen tot verhoging van de lidmaatschapsbijdrage, die overigens in de huidige situatie voorlopig
niet wordt verwacht. De berekeningsgrondslag, die voortvloeit uit de hoogte van de lidmaatschapsbij-
drage per inwoner en de statistische gegevens van de inwoneraantallen, waarborgt dat de te betalen
bedragen aan lidmaatschapsbijdragen in redelijke verhouding staan tot de draagkracht van het betref-
fende lid, die zelfs in het geval van verhoging gehandhaafd blijft. Daarnaast wordt aan gemeenten,
steden en (Land-)Kreise, die tevens lid zijn van een andere euregio, een korting van 10% op de lid-
maatschapsbijdrage geboden. Indien zowel een Kreis als de daartoe behorende gemeenten en/of
steden lid van de EUREGIO zijn, dan kunnen zij het bedrag aan lidmaatschapsbijdragen voor het ge-
zamenlijke gebied onderling delen.

De leden 2 en 4 bevatten bepalingen betreffende de begroting, het financiële beheer en de benoe-
ming van een kascommissie. In overeenstemming met het gestelde in art. 1 volgt uit het feit dat de
Stadt Gronau in Nordrhein-Westfalen is aangewezen als vestigingsplaats van de EUREGIO, dat de
wet GkG van de deelstaat Nordrhein-Westfalen in dit verband geldt. Hieruit vloeit voort dat hier § 18
GkG "Haushaltswirtschaft und Prüfung" van toepassing is. De gekozen vestigingslocatie bepaalt te-
vens de bevoegdheid van de toezichthoudende instantie (concreet: de Bezirksregierung Münster, zie
art. 20). Dit is gunstig, omdat deze deelstaatsinstantie in dat geval het "eigen" nationale recht toepast,
wat bijdraagt aan rechtszekerheid. Alle documenten en toelichtingen, die noodzakelijk zijn om inzicht
te krijgen in begrotingsrechtelijke procedures, zullen aan de Nederlandse zijde beschikbaar worden
gesteld. In de aannahme dat sprake is van compatibiliteit zullen de Nederlandse begrotingsinstru-
menten, die uitgaan boven het Duitse begrotingsrecht, in de procedure worden geïntegreerd. Hierbij dient
in het bijzonder gedacht aan het zogenoemde "weerstandsvermogen".

Tenslotte wordt er nog op gewezen dat de EUREGIO in de toekomst geen tekort op de begroting mag
hebben daar anders de Nederlandse leden het risico lopen onder financieel toezicht te worden ge-
steld.

Artikel 20

Toezicht

In overeenstemming met art. 1 lid 2 is gekozen voor Gronau (Nordrhein-Westfalen) als vestigingslocatie. De bepaling in art. 20 dat de Bezirksregierung Münster als toezichthoudende instantie optreedt, correspondeert hiermee. De rechtsgrondslag kan worden afgeleid uit art. 9 lid 3 en lid 4 van het Verdrag van Anholt en § 29 lid 1 sub 1 GkG. De Bezirksregierung Münster draagt zorg voor behartiging van de belangen van alle leden van het openbare lichaam. Zijn kan in haar hoedanigheid als toezichthouder slechts in overleg met de overigens bevoegde toezichthoudende instanties in Niedersachsen en Nederland maatregelen treffen, tenzij de maatregelen geen uitstel toelaten.

Artikel 21

Ontbinding van de EUREGIO

Volgens art. 4 lid 3 eerste zin, punt 15 van het Verdrag van Anholt dienen de regeling van het openbare lichaam om redenen van rechtszekerheid ook regelingen over de ontbinding van het openbare lichaam te bevatten.

Voor ontbinding dient een buitengewone vergadering van het Algemene Bestuur te worden belegd, waarvoor een termijn van twee maanden in acht moet worden genomen. Bovendien kan een besluit tot ontbinding slechts worden genomen met drie vierde meerderheid van stemmen van de aanwezige vertegenwoordigers. Het Algemeen Bestuur besluit ook over de liquidatie en de aanwending van het vermogen. De leden dienen in te staan voor de verplichtingen van de EUREGIO.

Volgens art. 16 lid 4 is de EUREGIO bevoegd personeel in dienstverband aan te stellen. Daardoor is zij volgens § 17 lid 2 derde zin GkG ook verplicht in haar regeling regelingen op te nemen over de omgang met de dienstverbanden van het personeel in geval van ontbinding of taakwijziging. Volgens art. 21 lid 4 dienen hierbij de voorschriften van de §§ 128 e.v. van het "Beamtenrechtsrahmengesetz" te worden toegepast. De leden dienen zich ervoor in te zetten dat ambtenaren en medewerkers met een ander dienstverband worden overgenomen. Er bestaat echter geen overnameplicht als zodanig.

Artikel 22

Openbare mededelingen

Openbare mededelingen (bijv. besluiten van de EUREGIO-organen) worden geplaatst in de officiële publicatiebladen.

Artikel 23

Ontstaan van het openbare lichaam EUREGIO

Zodra de Bezirksregierung Münster als bevoegde toezichthoudende instantie met de regeling instemt, treden de regeling onmiddellijk in werking. In afwijking van § 11 lid 2 eerste bijzin GkG ontstaat het openbare lichaam pas op de eerste dag van de maand die volgt op de bekendmaking van de regeling en goedkeuring daarvan in het officiële publicatieblad voor het Regierungsbezirk Münster.

Dit betekent dat de inwerkingtreden van de regeling en het ontstaan van het openbare lichaam niet op het zelfde tijdstip plaatsvinden.

GR

Februari 2015